

PESTI ÉRTÉK

XIV. évfolyam, 93. különszám

KÜLÖNSZÁM

MEGTAKARÍTÁSOK

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE

www.pszaf.hu/fogyaszto

www.penziranytu.mnb.hu

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
VERSENYKULTÚRA KÖZPONT

www.versenykultura.hu

Pénzügyekről közérthetően

Hamis vagy valódi?

A hitelek

Láthatatlan pénz

Mennyit ér a pénzünk?

www.penziranytu.mnb.hu

**PÉNZÜGYI DÖNTÉSEID
MEGHOZATALA ELŐTT
HASZNÁLD
A PSZÁF ONLINE
PROGRAMJAIT!**

A Felügyelet honlapján
elérhető HITEL-
ÉS LÍZINGTERMÉK
VÁLASZTÓ és ELLENŐRIZZE
KÖLTSÉGVETÉSÉT!
programok megkönnyítik
a hiteltermékek közötti eligazodást
és a háztartási bevételek-kiadások
áttekintését.

A programokat keresd honlapunk
fogyasztóknak szóló oldalán:

www.pszaf.hu/fogyasztoknak/kiemelt_fogyaszto/alkalmazasok

**A PSZÁF
A FOGYASZTÓKÉRT**

Köszöntő

A pénzzel kapcsolatos döntések végigkísérik életünket, és részét képezik mindennapjainknak. Különösen igaz ez mostanában, amikor sok háztartás szembesül anyagi gondokkal. A több mint két évvel ezelőtt kirobbant pénzügyi-gazdasági válság egyik általános tanulsága, hogy a nehéz helyzeteket jobban tudjuk kezelni, ha vannak tartalékaink. A következő néhány egyszerű szabály betartásával sokat tehetünk jövőbeni anyagi biztonságunk érdekében:

- ha hosszú távon és rendszeresen teszünk félre, akkor már kis összegekből is meglepően nagy tételt lehet összegyűjteni,
- gyakran költünk feleslegesen havonta 5-10 ezer forintot, amit kis odafigyeléssel viszonylag egyszerűen megtakarításá alakíthatunk,
- egyéni élethelyzetünk nagyban befolyásolja, hogy mi is a számunkra legmegfelelőbb megtakarítási összetétel, ezért mindig mérleljünk, mielőtt választunk az egyes megtakarítási típusok közül!

Ez a tájékoztató füzet – melyet a Gazdasági Versenyhivatal Versenykultúra Központja (GVH VKK), a Magyar Nemzeti Bank (MNB) és a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF) szakmai közreműködésével és támogatásával állítottunk össze – ezekre az egyszerű összefüggésekre és lehetőségekre szeretné hiteles és elfogulatlan módon felhívni a figyelmet. Reméljük, hogy ezzel segítünk abban, hogy pénzügyeiből a legtöbbet hozhass ki magadnak a megtakarítások terén is!

Tartalomjegyzék:

1. Készíts költségvetést!	4
2. Miért érdemes megtakarítani? ...	5
3. Megtakarítási lehetőségek az egyes életszakaszokban	8
3.1. Útban a felnőttkor felé – középiskolás évek	8
Bankbetétek	
3.2. Egyetemi, főiskolai évek	11
Állampapírok	
Banki és vállalati kötvények	
Lakástakarék-pénztár	
3.3. Belépés a munka világába ...	15
Milyen lehetőségek léteznek saját döntésünkön alapuló nyugdíj célú előtakarékosságra?	
A nyugdíj-előtakarékossági számla (NYESZ)	
Mit tehetünk időskori anyagi biztonságunk megeremtéséért?	
Egészségpénztárak	
3.4. Családalapítás	23
Befektetési alapok	
Babakötvény	
3.5. Aktív felnőttkor	27
Megtakarítások hosszú távra	
Egy új lehetőség – a Tartós Befektetési Számla (TBSZ)	
3.6. Ajánlott megtakarítási lehetőségek nyugdíjaskorban	30
4. Hova fordulhatsz panaszoddal? ...	30
5. Amire minden megtakarítási döntésnél érdemes odafigyelned ...	31

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK
ÁLLAMI FELÜGYELETE

www.pszaf.hu/fogyaszto

www.penziranytu.mnb.hu

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
VERSENYKULTÚRA KÖZPONT

www.versenykultura.hu

1. Készíts költségvetést!

Ahhoz, hogy megtudd, tudsz-e havi bevételeidből megtakarítani, első lépésként saját „házi” költségvetésedet érdemes összeállítanod, melynek segítségével pénzügyi helyzeted alakulását egyszerűen nyomon követheted és könnyen kézben tarthatod. Ehhez írd össze havi bevételeidet és kiadásaidat az alábbiak szerint:

+	Bevételek	Kiadások	-
	Rendszeres munkavégzésből származó nettó bér	Állandó költségek Kifizetésükkel minden hónapban számolnod kell (pl.: rezszi, biztosítás stb.)	
	Társadalmi juttatások (pl.: családi pótlék, szociális segély)	Megélhetési költségek Rendszeres kiadást jelentenek, mértékük döntésed alapján befolyásolható (pl.: étkezés, öltözködés, sport, szórakozás stb.)	
	Egyéb jövedelmek (pl.: különmunka, prémium, kamat, osztalék stb.)		

EGYENLEG

Ha még tanulsz, egyéni költségvetésedet ugyanúgy el tudod készíteni. A bevételi oldalon szerepeljen az ösztöndíjad, zsebpénzed, diákhiteled vagy egyéb jövedelmed és ezeket vedd össze a kiadásaidal (kollégium, továbbtanulás költségei stb.). Az egyenleg alapján egyértelműen látni fogod, hogy **egy hónapban mennyivel költöttél kevesebbet (vagy többet!) az adott havi jövedelmednél.**

Miért hasznos?

- Nagyobb eséllyel kerülheted el a hó végi pénzhíányt, és az átgondolatlan döntésekből fakadó pénzügyi problémákat.
- Fel tudod mérni, hogy havi bevételeidből mennyit tudsz tartalékolni, illetve milyen összegű hitelt tudnál törleszteni hosszabb távon is.

Amit érdemes észben tartanod...

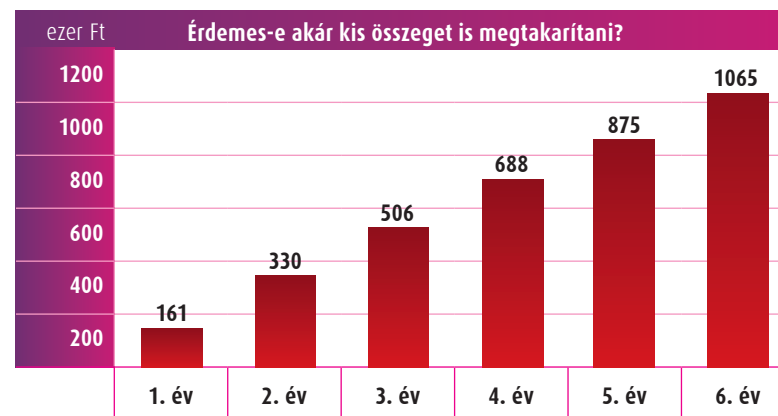
- Gondolj előre a nagyobb összegű várható kiadásokra (nyaralásra, karácsonyi vásárlásra) és próbálj **havonta külön is valamennyit félretenni.**
- Váratlan többletkiadások, betegség, átmenei munkanélküliség esetére **mindig legyen biztonsági tartalékod!**
- Havonta legalább egyszer szánj időt arra, hogy alaposan átnézd pénzügyeidet.
- Mindezek mellett sokak szerint működik az a módszer, hogy minden 1000 Ft bevételedből 100-at rögtön rakj el úgy, mintha eleve ennyivel kevesebb pénzed lenne. Meglepő, de gyakran nem is hiányzik ez az összeg, míg ha a pénztárcádban van, könnyebben elköltöd.

2. Miért érdemes megtakarítani?

Megtakarításod akkor keletkezik, ha egy adott időszakban bevételeid összege meghaladja a kiadásokat.

Miért előnyös?

- Jövőbeni anyagi lehetőségeid bővülnek, pl. **hitel felvétele nélkül** (vagy jóval kevesebb hitellel) is megvalósíthatsz jelentősebb vásárlásokat (pl. lakás, műszaki cikkek, autó).
- Anyagi biztonságot** jelenthet, ha átmenetileg vagy tartósan csökken a jövedelmed.
- A hosszú távú öngondoskodás alapja, így **nyugdíjaskorodra is stabil anyagi háttérrel** biztosíthatsz magadnak.
- Már egy viszonylag alacsonyabb összeg (pl. 10 ezer Ft/hó) rendszeres megtakarítása is néhány éven belül akár egymillió forint feletti **tartalékot** biztosíthat.

* Havi 13 000 Ft megtakarítás 6 éven át
* Feltételezett betéti kamatszint az egymást követő években: 6%, 5,5%, 5%, 4,5%, 4%, 3,5%

Milyen szempontokat érdemes mérlegelni megtakarításkor?

- Mekkora összeget** tudsz és akarsz megtakarítani, illetve **milyen időtartamra** tudod pénzedet nélkülözni?
- Milyen feltételekkel juthatsz a pénzedhez, **ha időközben mégis szükséged lenne rá?**
- Milyen célra gyűjtesz** (pl. lakásvásárlás, autó, nyaralás, nyugdíjcélú előtakarékosság)?
- Akarsz-e, mersz-e a magasabb hozam reményében nagyobb **kockázatot** is vállalni, vagy inkább alacsonyabb, de biztos jövedelemre törekszel? Bizonyos megtakarítási típusok esetében (pl. bankbetétek, állampapírok stb.) lejáratkor a lekötött pénzedet és az ígért kamatot is biztosan megkapod, míg más befektetéseknél – a felvállalt kockázattól függően – a hozam lehet több is (de kevesebb is!), mint például a betéti kamat.

- Egyes befektetési termékek a hozamok ingadozása (akár átmeneti veszteségek) miatt jellemzően **hosszabb távú** befektetésre alkalmasak (pl. részvények), másokat rövidebb időszakokra kínálnak (pl. betéti termékek).

A megtakarítás összege	Befektetés típusa	Ajánlott befektetési időtáv
Kisösszegű megtakarítás (néhány ezer Ft-tól)	Bankbetét típusú	1-12 hónap
Kisösszegű rendszeres megtakarítás (néhány ezer-tízezer Ft/hó)	Lakástakarék-pénztári megtakarítás	Minimum 4 év
	Önkéntes nyugdíjpénztári befizetés	Minimum 10 év
	Megtakarítással kombinált életbiztosítás	Minimum 10 év
	Nyugdíj-előtakarékossági számla (NYESZ)	A nyugdíjkorhatár eléréséhez közeledve minimum 3 év, fiatalabb korban akár több évtized is lehet
Minimum 10 ezer Ft	Kincstárjegyek	3-12 hónap
	Befektetési jegyek	1-3 hónaptól több évig
	Banki/vállalati értékpapírok (kötvények)	3 hónaptól több évig
Minimum 50-100 ezer Ft	Államkötvények	Minimum 1 év
	Részvények	Lehet rövidebb időre is, de többéves távon kiegyensúlyozottabb hozam elérésére van lehetőség

Ha megtakarításaid egy részével hajlandó vagy a nagyobb hozam reményében nagyobb kockázatot vállalni (pl. részvényt venni), akkor sem érdemes minden pénzedet „egy lapra feltenni”. Célszerű megtakarításaidat, befektethető pénzedet többféle lehetőség között megosztani. Ekkor nagyobb esély van arra, hogy lesz olyan, amelyikkel nagyon jól jársz, és ez kárpótolhat, ha egy másik befektetésed esetleg kevésbé volt sikeres. Ez a megosztási stratégia végső soron befektetéseid egészére a kockázat csökkenését eredményezi. Fontos, hogy tisztában légy a kiválasztott befektetési formával járó kockázatok mértékével, és az egyes befektetésekre vonatkozó, veszteségméréséklő feltételekkel.

- Betétet a bankok, takarékpénztárak csak betétvédelem mellett gyűjthetnek, ezért tekinthető ez alacsony kockázatú megtakarítási formának. A bank esetleges fizetéseképtelensége esetén az **Országos Betétbiztosítási Alap (OBA)** előre meghatározott feltételek mellett jelenleg 50 ezer eurónak (kb. 13-15 millió Ft) megfelelő összegig százszázalékos kártalanítást fizet. Erről bővebben a www.oba.hu oldalon olvashatsz.
- A befektetések árfolyamesése, értékvesztése ellen a **Befektető-védelmi Alap** nem nyújt védelmet, korlátozott összegű kártérítésre – legfeljebb 20 ezer eurónak megfelelő értékhatárig (kb. 5,2–6,0 millió Ft) – csak a befektetést értékesítő pénzügyi szolgáltató fizetéseképtelensége esetén számíthatsz. A kártalanítás mértéke 1 millió forint összeghatárig száz százalék, 1 millió forint összeghatár felett 1 millió forint és az 1 millió forint feletti rész kilencven százaléka. További információkat a www.bva.hu honlapon találasz.

A megtakarítások elhelyezésére szolgáló számlatípusok

Megtakarításaidat különböző típusú számlákon helyezheted el (folyószámla, tartós befektetési számla stb.), ennek fajtája a megtakarítás típusától függ.

Számla típusa	Bankbetét forintban	Bankbetét devizában	Állampapír	Befektetési jegy	Részvény	Deviza értékpapír
Bankszámla/megtakarítási számla	X	X				
Értékpapírszámla (olyan számla, amelyre forint- vagy deviza-értékpapírokat lehet elhelyezni)			X	X	X	X
Tartós befektetési számla (TBSZ) – megnyitható forint bankbetét lekötése vagy forintban nyilvánított értékpapírok elhelyezése céljából	X		X	X	X	
Nyugdíj Előtakarékossági Számla (NYESZ)			X	X	X	X

3. Megtakarítási lehetőségek az egyes életszakaszokban

Az alábbi táblázat azt mutatja be, hogy az egyes életszakaszokban melyek a legjellemzőbb, illetve leginkább ajánlott megtakarítási formák. Saját megtakarításaink szerkezetét azonban nyilván mindig egyéni helyzetünk függvényében célszerű kialakítani.

Megtakarítástípusok	Akár 15 éves kortól	Kb. 18 éves kortól	Kb. 20 éves kortól	Kb. 25 éves kortól	Inkább 30 éves kor felett
Bankbetétek	→	→	→	→	→
Állampapírok, lakástakarék-pénztári megtakarítás		→	→	→	→
Nyugdíj- és egészségpénztári megtakarítás			→	→	→
Befektetési jegyek, babakötvény				→	→
Biztosítások, részvények					→

3.1. Útban a felnőttkor felé – középiskolás évek

Annak ellenére, hogy középiskolásként még nincs rendszeres önálló jövedelmed, nem árt, ha már időben elkezdés ismerkedni a pénzügyekkel is, hiszen a takarékoskodást nem lehet elég korán kezdeni...

Bankbetétek

Megtakarított pénzünk kamatoztatásának legegyszerűbb módja, ha azt a banknál lekötjük, vagy megtakarítási számlára helyezzük.

Ehhez első lépésként általában bankszámlát kell nyitni. Több bank is ajánl junior bankszámla terméket, melyhez kapcsolódhat kedvező feltételű bankkártya is. Ha a bankszámládon lévő pénz egy részére bizonyos ideig nincs szükséged, azt **bankbetét** formájában érdemes lekötöni. Ez a legegyszerűbb rövid távú megtakarítási forma, amely már kisebb forint- vagy devizaösszegek elhelyezésére is alkalmas.

Amit a bankbetétről tudni érdemes...

- Pénzed betétként történő lekötésével lemondasz arról, hogy az adott összeget bármikor felhasználj, ezért cserébe a bank magasabb kamatot ajánl.
- Szinte bármikor hozzáférhetsz, de fontos tudnod, hogy a lejárat előtti pénzfelvételnél a bank általában nem, vagy csak alacsony kamatot fizet.
- Egyik legfőbb előnye, hogy biztonságos, hiszen védelmét – jelenleg 50 ezer eurónak (kb. 13-15 millió Ft) megfelelő összegig – az **Országos Betétbiztosítási Alap (OBA)** garantálja. A részletekről tájékozódj a www.oba.hu honlapon.

Miről kell döntened betétlekötéskor?

- A különböző **futamidőkre** a bank általában eltérő kamatokot fizet. A kamat mértéke általában függ a lekötött pénz nagyságától is: minél több pénzt helyezel el, annál magasabb lehet a kamatláb.
- A különböző betétípusok kamatlábjának összehasonlításában az **EBKM** (egységesített betéti-kamatlábműtató) lehet segítségre, amely éves szinten százalékban határozza meg a betétek tényleges hozamát.
- Betétlekötésre lehetőség van személyesen a bankfiókokban, illetve – amennyiben bankod erre lehetőséget ad – az interneten vagy telefonon keresztül is.

Figyelj arra, hogy

- akciós betétek** esetében a magasabb kamat általában csak az első időszakra, és gyakran csak a bankhoz újonnan érkező megtakarításokra vonatkozik,
- az EBKM nem tartalmazza a **pénz elhelyezésének vagy felvételének költségét**,
- különbőség** van a **lépcsős és a sávos kamatozás** között,
 - lépcsős** kamatozás esetén a kamat mértéke a lekötött összeg nagyságától függ: pl. 0–100 ezer Ft között 2%, min. 100 ezertől 500 ezer Ft-ig 4%, 500 ezer Ft felett 5% kamatot fizet a bank, a **betét teljes összegére**,
 - sávos** kamatozás: a lekötött összegben belüli **különböző sávokban különböző a kamat mértéke**, így pl. 1 millió Ft lekötésekor 400 ezer Ft-ig 3%-ot, az e feletti 600 ezer Ft-ra 5%-ot fizet a bank,
- „kombinált” betétek** esetében a kamat mértéke attól is függ, hogy igénybe veszel-e más terméket (pl. életbiztosítás, befektetési alap). Ezen termékeknek külön költségei is vannak és magasabb kockázatúak is lehetnek, mint a bankbetét.

- a betétből származó kamatjövedelmet **jelenleg 20%-os kamatadó** terheli.
- Ha elfeledkezel a betét lejáratáról, és nem rendelkezel **újra lekötésről**, a bank nem, vagy csak alacsony kamatot fizet. Ha megbírod a bankodat, hogy a betétet (az addigi kamatokkal együtt) – azonos időtartamra – automatikusan ismét lekösse, a bank az új lekötés első napján érvényes kamatot fizeti, ami lehet magasabb és alacsonyabb is, mint az előző időszaké.

Ha a bankszámlát kizárólag megtakarításaid kezelésére szeretnéd használni, a legtöbb banknál nyithatsz **megtakarítási számlát** is. A megtakarítási számla előnye, hogy a számlán elhelyezett összeghez rugalmasan hozzáférsz, ugyanakkor nem veszíted el a megtakarításod utáni kamatokat. A megtakarítási számlához kínált kamatok ezért általában alacsonyabbak, mint a betétlekötések kamatai, de még így is jóval kedvezőbbek a látra szóló kamatnál (amit a bankszámlán lekötés nélkül tartott összeg után fizet a bank). A megtakarítási számla fenntartását és vezetését a bankok ingyenesen vagy a lakossági folyószámlához képest olcsóbban végzik.

Betétlekötés devizában...

Ha pl. egy külföldi utazás után a költőpénz egy részét sikerült félretenned, betét lekötésére külföldi pénznemben is van lehetőség.

- Ekkor az elhelyezett összeget valamely külföldi fizetőeszközben (devizában) – általában euróban vagy USA dollárban – tartja nyilván és kamatoztatja a bank.
- Betéted forintban kifejezett értéke az árfolyam-elmozdulás következtében változhat. Ha például euróbetéted van, és az euró a forinttal szemben a lekötési idő alatt 10%-ot erősödik (260 Ft/euróról 286 Ft/euróra), ez azt jelenti, hogy a betét forintban felvehető összege 10%-kal több lesz. Minden egyes eurón a kamaton felül további 26 Ft-ot nyertél. A forint erősödése ugyanakkor éppen fordítva, csökkenti az elérhető hozamot.
- Ha pénzünket egyik devizáról a másikra váltjuk, ez minden esetben költséggel jár számunkra, mivel a bankok eltérő árfolyamot alkalmaznak valuta/deviza vétel és eladás esetén, és az árfolyamok bankonként eltérőek.

Mielőtt döntenél, kérdezz meg több szolgáltatót is, és nézz utána az ajánlatoknak az internetes oldalakon, illetve a PSZÁF honlapján (www.pszaf.hu).

3.2. Egyetemi, főiskolai évek

Egyetemistaként általában alig, vagy egyáltalán nem gondolunk arra, hogy mi lesz velünk, ha megöregszünk. Ebben a korban a 30-40 év múlva beköszöntő nyugdíjas éveknél sokkal fontosabb az első autó, lakás megszerzése, vagy egy tartalmas utazás az évfolyamtársakkal, barátokkal. A tanulmányok mellett, vagy később, ha már van rendszeres jövedelmünk, és pár hónap alatt félre tudunk tenni néhány tízezer forintot, érdemes végiggondolni, hogy milyen célra szeretnénk összegyűjteni (pl. lakás, autó) egy nagyobb összeget. Ehhez a bankbetét és a megtakarítási számla mellett hasznos lehet, ha igénybe vesszünk más biztonságos és rugalmas, ugyanakkor valamivel hosszabb távú megtakarítási lehetőséget is.

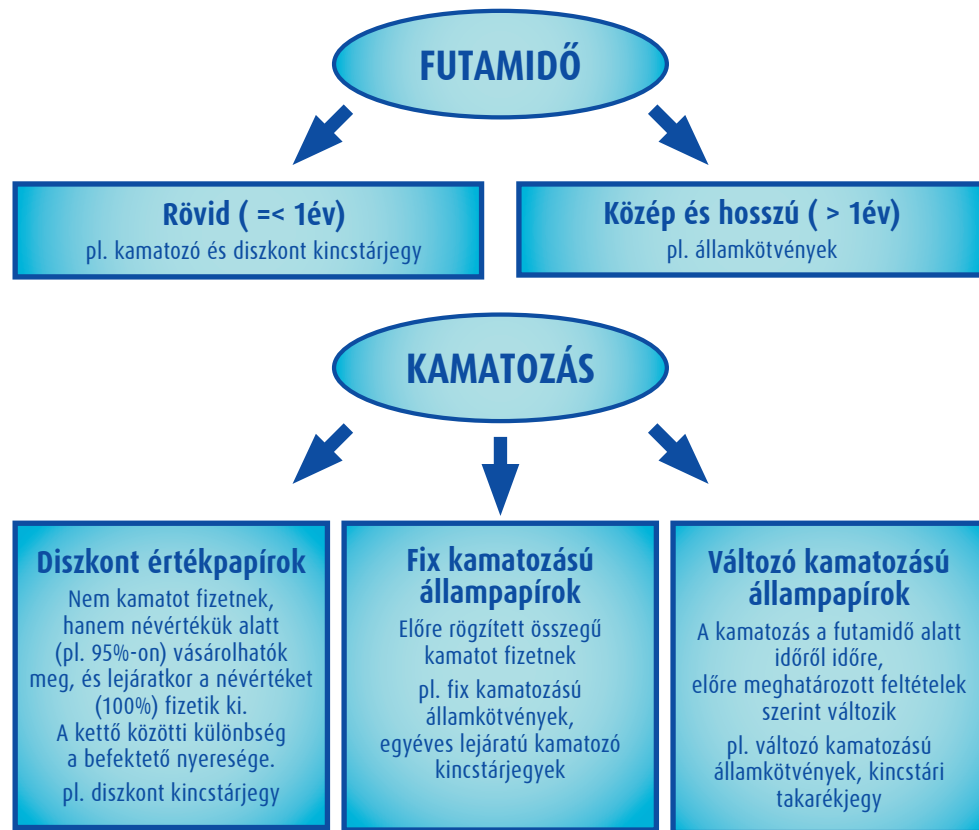

Állampapírok

Az állampapírok a kötvénypiac legnagyobb és legismertebb szereplői. Amikor állampapírt vásárolunk, tulajdonképpen az államnak adunk kölcsönt. Az állam által kibocsátott értékpapírok a világon mindenhol a biztonságos befektetés jelképei, hiszen a befektetett tőke és a kamat visszafizetéséért az állam garanciát vállal.

Állampapír	
Befektetési időtáv	3 hónap – 10 év
Kockázat	Alacsony
Előnyök	Állami garancia
	Alacsony kockázat
	Egyszerűség
	Azonnal készpénzre váltható
Mérlegelendő	Előre kalkulálható biztos hozam lejáratkori visszaváltás esetén
	Lejárat előtti eladás esetén a hozam eltérhet az eredetileg megadott kamattól. Az aktuális piaci helyzet függvényében ugyanis az eladási ár(folyam) a vásárláskorinál alacsonyabb is lehet, ami csökkenti nyereségedet, ugyanakkor az időarányosnál magasabb árfolyam melletti értékesítés esetén árfolyamnyereség érhető el.

Az állampapírokat több szempont szerint lehet csoportosítani, ezek közül a legfontosabb a futamidő és a kamatozás szerint történő megkülönböztetés.

Hogyan juthatsz hozzá?

Állampapírt a nagyobb bankokban és a Magyar Államkincstár fiókhálózatában, illetve interneten is vásárolhatsz. Ezek az e célra megnyitott értékpapírszámlára kerülnek, melynek vezetéséért a bankok általában díjat számolnak fel. A részletekről bankodnál, vagy a www.allampapir.hu honlapon tájékozódhatsz.

Banki és vállalati kötvények

A kötvény hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, ahol a kötvényt kibocsátó kötelezettséget vállal arra, hogy a kötvényen feltüntetett pénzösszeget kamattal együtt visszafizeti a kötvény tulajdonosának. A kötvényeket kibocsátójuk szerint két csoportra szokás osztani, úgymint a fent bemutatott állampapírok csoportjába tartozó államkötvények, amelyeket az állam bocsát ki és egyéb kötvények, amelyeket a gazdasági élet más szereplői, bankok, vállalatok bocsátanak ki. Banki vagy vállalati kötvény vásárlásakor befektetett pénzünk erejéig hitelt adunk a kibocsátó banknak vagy egyéb vállalkozásnak, amely ezért kamatot fizet.

A kötvényeknél feltétlenül figyelj a kibocsátó személyére!

- Az állam által kibocsátott papírok visszafizetését az állam garantálja, így ezen kötvények a legkevésbé kockázatosak.
- A **banki kötvények** esetében – hasonlóan a banknál elhelyezett betétekre – jelenleg 50 ezer eurónak (kb. 13-15 millió Ft) megfelelő összegig vonatkozik a **betétbiztosítás**. A részletekről a www.oba.hu honlapon tájékozódhatsz.
- A **vállalati kötvények** esetében kell a leginkább körültekintőnek lenned, mivel a visszafizetéshez kapcsolódó kockázatok szempontjából igen **nagy eltérések lehetnek** a kibocsátó vállalatok között. Egy nagyobb kockázattal bíró vállalati kötvény magasabb hozamot kell, hogy ígérjen, ezt nevezzük **kockázati prémiumnak**.

Lakás-takarékpénztár

A lakás-takarékpénztárak életünk egyik legjelentősebb célját, a lakáshoz jutást, otthonteremtést hivatottak segíteni, feladatuk lakáscélú betétek gyűjtése és kedvezményes kamatozású lakáscélú hitelek, valamint áthidaló kölcsönök nyújtása.

Milyen jellegű megtakarítási forma a lakáscélú előtakarékoság?

- A lakás-előtakarékoság olyan államilag támogatott megtakarítási forma, amely havi rendszeres befizetés mellett, a megtakarítási idő végén kedvező hitellehetőséget is biztosít.

Összetevői:

- rendszeres havi megtakarítások
- betéti kamatok
- állami támogatás
- lakáscélú kölcsön felvételének lehetősége
- A különböző futamidejű (alap esetben 4 éves) előtakarékosági konstrukció keretében a befizetett összegek után állami támogatást is igényelhetünk, melyet kedvezményes, kizárólag lakáscélú hitelfelvételi lehetőség egészít ki.

Megoldható-e a lakáshoz jutás kizárólag a lakáscélú előtakarékosági konstrukciók segítségével?

- Az előtakarékosági konstrukciók által nyújtott megtakarítási és hitelfelvételi lehetőségek nagyságrendjükönél fogva általában önmagukban nem teremtik meg a lakáshoz jutáshoz szükséges anyagi háttérrel, azonban nem is ez az elsődleges céljuk.
- Mivel egy ház vagy lakás felépítéséhez, illetve megvásárlásához az itt felfalmozott összegnél jóval nagyobb tőkére van szükség, ezt a bankok és a lakástakarék-pénztárak együttesen tudják számodra biztosítani.
- Az előtakarékoság a legtöbb esetben a lakáscélú hitelek felvételéhez szükséges önerőt biztosítja, de szolgálhat felújításokhoz, bővítésekhez szükséges anyagi háttérhez is.

A lakástakarék-pénztárak által nyújtott szolgáltatások részleteiről az intézmények internetes honlapján, valamint a pénztárakkal szerződésben álló bankok és takarékszövetkezetek fiókjai-ban és honlapjain tájékozódhatsz. Részletes általános tájékoztatót a PSZÁF fogyasztóknak szóló honlapján is találsz.

3.3. Belépés a munka világába

Tanulmányaid befejezését követően elhelyezkedsz, és fokozatosan megismerkedsz a munka világával. Ebben az életszakaszban sok fontos dologról kell határoznod, és – bármilyen távolinak is tűnik ez még – a munkavállalással megkezded az időskori megélhetésed fő forrását jelentő nyugdíjról való gondoskodást is.

A nyugdíjrendszer alapját a **társadalombiztosítás (TB)** képezi. A nyugdíjhoz szükséges pénzt az évek során a fizetésedből vonják le, amelynek az összegyűjtése, valamint a kifizetése a nyugdíjbiztosítási rendszer feladata. A béredből levont TB hozzájárulás mértékét törvény írja elő, amit munkaadód von le a keresetedből. A nyugdíjkorhatár elérése után ezen befizetések adják az állam által folyósított nyugdíj alapját. Amikor munkát vállalsz, ne felejtse el, hogy minden egyes „feketén” ledolgozott nap csökkenti jövőbeni nyugdíjadat!

A társadalombiztosítástól származó **nyugdíjad** a munkával töltött, az állam által elismert évek számától és a hivatalosan bejelentett jövedelmedtől függ. A kifizetés elsődlegesen a befizetett járuléktól függ, ha tehát alacsonyabb jövedelem után és rövidebb ideig fizetél járulékot, akkor a várható nyugdíjad (járadék) is alacsonyabb lesz. Fontos tudnod tehát, hogy NEM az utolsó évek jövedelme lesz a nyugdíjszámítás alapja, hanem a teljes életpályád során szerzett bejelentett jövedelmed.

Milyen lehetőségek léteznek saját döntésünkön alapuló nyugdíjcélú előtakarékosagra?

Könnyen belátható, hogy nyugdíjunkt várható összege annál nagyobb lesz

- minél magasabb járulékot fizetünk;
- minél hosszabb ideig fizetjük azt.

A nyugdíjas éveid anyagi biztonságának megteremtéséhez ugyanakkor azzal is hozzájárulhatsz, ha egyéni döntésed alapján rendszeres jelleggel további hosszabb távú nyugdíjcélú megtakarításokat is képzelsz. Erre jó lehetőséget kínálnak az önkéntes nyugdíjpénztárak, valamint a nyugdíj előtakarékosági számlán elhelyezett megtakarítások.

Önkéntes nyugdíjpénztárak

Az **önkéntes nyugdíjpénztárak** a befizetéseket a tagok számára elkülönített egyéni számlákon írják jóvá, s a felhalmozott tőke és az annak befektetéséből származó **hozamok** jelentik a majdani kifizetések fedezetét. A befektetések hozamának kell biztosítania a befizetések értékállóságát. Minél nagyobb nyugdíjba lépéskor az egyéni számlán nyilvántartott összeg, annál nagyobb jövedelemre számíthatunk a pénztártól.

Az önkéntes pénztárba történő befizetés – 1-2 ezer forintos havi tagdíj feletti - összegét mi határozzuk meg, ezen felül számlánkra munkáltatói befizetések is érkezhetnek. A saját befizetéseinket adókedvezmény is kiegészíti, ami ezt a hosszú távú megtakarítási formát az öngondoskodáson kívül is vonzóvá teszi. A jelenlegi szabályok szerint az éves befizetések után annak 30 százaléka, maximum 100.000 Ft erejéig személyi jövedelemadó kedvezmény igénybevételére van lehetőség. Ennek összegét az állam közvetlenül az önkéntes pénztári számlára utalja.

A pénztárvalasztás ugyanakkor nem egy életre szóló döntés, **válthatsz**, hiszen a pénztárak teljesítménye között hosszabb időtávon jelentős különbségek is lehetnek. Érdemes azonban ezt is alaposan átgondolni.

	Önkéntes nyugdíjpénztár
Belépés	ÖNKÉNTES (kiegészítő jellegű)
Lehetsz-e több pénztár tagja?	Igen
A tagdíj mértéke	Alsó határát a pénztár alapszabálya határozza meg (változó, érdeklődj, hogy a munkáltatód hozzájárul-e).
Költségek	Változó, érdeklődj!
A befizetés módja	• Jövedelmedből vonja le a munkáltatód, vagy magad utalod át. • Befizethetsz egyszerre nagyobb összegeket is. • Tájékozódj az adókedvezményekről!
Befektetési politika	A választható portfóliós rendszer bevezetése önkéntes, a pénztár közgyűlése dönt róla.
Nyilvántartás	Pénztári megtakarításaid aktuális értékéről és az elért hozamról legalább évente egyszer értesítést kapsz.
Kifizetés a pénztárból	• A megtakarításodhoz 10 éves várakozási idő után juthatsz – figyelj az adóvonzatokra is. • A teljes összeget 20 év elteltével vagy nyugdíjba vonuláskor veheted fel adómentesen. • Kérhetsz havi nyugdíjkiegészítést vagy kérheted egy összegben, illetve ezt kombinálhatod is.

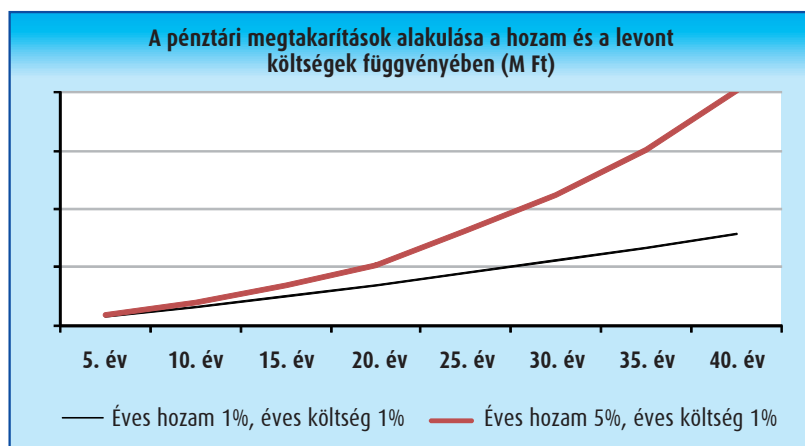

Mielőtt pénztárat váltasz:

- tudd, hogy egyes pénztáraknál a befektetési összetétel módosítására is van lehetőség,
- vedd figyelembe, hogy a pénztárvalasztás jellemzően hosszú távra kiható döntés, ezért ne az azonnali, kisebb mértékű kedvezmények elérésének lehetősége alapján hozz döntést,
- a korábbi évek hozamadatai **tájékoztató** jellegűek, és nem garantálják a jövőbeni jobb teljesítményt,
- **egy-egy év rosszabb eredménye nem ok a kapkodásra** (ha alacsony árfolyamon adod el a számládon lévő befektetéseket, valóssá teszed az addigi „papíron kimutatott” veszteségeket),
- kérdezz rá, hogy megtakarításaid értékét mikori árfolyamon veszik figyelembe
- milyen esetleges plusz költségekkel jár a pénztár-váltás

Az alábbi példa – egy tetszőleges pénztár esetében évi 1 %-os működési költséget, valamint 1, illetve 5%-os éves hozamot feltételezve - azt mutatja be, hogy havi 10.000 Ft önkéntes nyugdíjpénztári befizetés esetén 40 éves időtávon hogyan alakul a megtakarítások értéke. Az ábra alapján jól látható, hogy a megtakarítások növekedési üteme - változatlan mértékű saját befizetéseket feltételezve - döntően a hozamok alakulásától függ, így érdemes folyamatosan figyelemmel kísérned pénztárad teljesítményét.

Döntéseidhez további segítséget kaphatsz a PSZÁF honlapján a www.pszaf.hu/fogyasztoknak/penztarak/nyugdijpenztar menüpont alatt, ahol a PSZÁF évente közlésezi a nyugdíjpénztárak előző évi illetve tíz éves hozam-összehasonlítását is.

A nyugdíj-előtakarékossági számla (NYESZ)

A nyugdíj-előtakarékossági számla a magyar nyugdíjrendszer negyedik, kiegészítő eleme (a társadalombiztosítás, a magán- és az önkéntes nyugdíjbiztosítás mellett). Jelenleg az egyetlen olyan nyugdíjcélú megtakarítási forma, ahol állami támogatás lehetősége mellett te dönthetsz befektetéseid konkrét típusáról.

Milyen előnyökkel jár a számla használata:

- Te döntheted el, hogy nyugdíjcélú megtakarításaid milyen kockázatú, milyen várható hozamú befektetésekre kerüljenek elhelyezésre.
- Nyugdíjba vonulás és legalább 3 év nyugdíj-előtakarékossági számlavezetést követően a számlán keresztül történt befektetések árfolyamnyeresége, illetve hozama adómentes.
- A jelenlegi szabályok szerint az éves befizetések után annak 30 százaléka, maximum 100 000 Ft erejéig személyi jövedelemadó kedvezmény igénybevételére van lehetőség. Ennek összegét az állam közvetlenül a NYESZ-számládra utalja. (Aki 2020. előtt eléri az öregségi nyugdíjkorhatárt, annak 130 000 Ft az adókedvezmény maximuma.)
- A számla által nyújtott előnyökkel akkor is élhetsz, ha már tagja vagy önkéntes nyugdíjpénztárnak, mivel a nyugdíj-előtakarékossági számlát érintő adókedvezményt nem vonják össze más önkéntes megtakarítás kedvezményével.
- A számlára befizetett összegből a jogszabályban meghatározott értékpapírok (pl. befektetési jegyek, részvények és állampapírok) vásárolhatók.

Érdemes-e már fiatal korban elkezdni?

Mindenképpen, hiszen az anyagi öngondoskodás egyre fontosabbá válik a jövőben.

Vegyük a következő példát: Péter (29 éves) és Andrea (54 éves). Mindketten rendelkeznek NYESZ-számlával, és egy olyan befektetési lehetőséget választanak, melynek éves hozama fix 6% (hosszú távú befektetés). Péter 35 éven át évi 120 ezer forintot (azaz havi 10 ezer forintot) fektet be, míg Andrea 10 éven át évi 300 ezer forintot (azaz havi 25 ezer forintot). A jelenleg érvényes szabályok alapján nyugdíjba vonuláskor a következő összeg áll majd rendelkezésükre a NYESZ-számlán:

	Péter	Andrea
Az öregségi nyugdíj eléréséig hátralévő évek száma	35	10
Befektetések éves fix hozama	6%	6%
Éves befizetés a NYESZ-számlára	120.000 Ft	300.000 Ft
Igénybevett adókedvezmény (30%)	36.000 Ft	90.000 Ft
A számlán összegyűlt megtakarítások a nyugdíjba vonuláskor	19.011.690	4.860.137

Látható, hogy Péter hosszabb ideig, alacsonyabb éves befizetésekkel járó megtakarítási stratégiája többszörösen sikeresebbnek bizonyult Andreáénál, a jóval magasabb éves befizetések ellenére is.

Mit tehetünk időskori anyagi biztonságunk megteremtéséért?

Bárhogyan is döntesz nyugdíjcélú megtakarításaid összetételét illetően, érdemes az alábbi szempontokat figyelembe vened:

- Minél előbb kezd el a nyugdíjcélú takarékoskodást!
- Ha elég korán (kb. 25 éves korodban) elkezded, akkor már viszonylag kis összegek rendszeres befektetésével a nyugdíjkor eléréséig jelentős vagyont halmozhatsz fel.
- Idő előtt lehetőség szerint ne nyúlj nyugdíjcélú megtakarításaidhoz!
- Időközben felmerülő pénzügyi problémáidat lehetőleg próbáld meg más forrásokból megoldani!
- Mindig megbízható intézményt válassz megtakarításaid kezelésére!
- Folyamatosan kísérd figyelemmel befektetéseid hozamának alakulását is!

A fenti alapelveknek a betartásával bízhat az, hogy nyugdíjas éveidet stabil anyagi háttér mellett töltheted el.

A nyugdíjasévek közeledtével, illetve a nyugdíjba vonulást követő időszakban elsősorban a leginkább biztonságosnak tekinthető bankbetétek, állampapírok, illetve az ezekbe fektető, alacsony kockázatú likviditási és pénzügyi befektetési alapok ajánlhatók.

Egészségpénztárak

Egészségünk megőrzéséért sokat tehetünk megfelelő táplálkozással, mozgással, szűrővizsgálatokon való részvétellel. Manapság egyre fontosabb az egészséges életmód, ami anyagi áldozatokkal is jár. Az egészséges életvitel háttérét megteremtheted, valamint a betegséggel kapcsolatos anyagi terheken könnyíthetsz, ha belépsz egy egészségpénztárba.

Miért érdemes belépni?

- Az egészségmegőrzési szolgáltatásokat finanszírozhatod.
- **Öngondoskodási, megtakarítási** forma.
- Lehetővé teszi, hogy **felkészülhess** váratlan kiadásokra.

Melyek a főbb jellemzői?

- A pénztárba való belépés **önkéntes**.
- Havonta **tagdíjat kell fizetned**, amelynek minimális mértékét és a működési költségeket a pénztár határozza meg (pénztáranként eltérő).
- **Egyéni számládon** tartják nyilván a be- és kifizetéseket.
- Az egyes egészségpénztárak külön **pénztári kártyát** bocsátanak ki, ezen keresztül kényelmes és egyszerű az igénybe vett szolgáltatások elszámolása a pénztárak szerződött partnereinél.

Milyen előnyökkel járhat a tagság?

- A munkáltató részben, vagy egészben átvállalhatja a tagdíj fizetését, és további hozzájárulásokat is tehet (járulékmentesen a mindenkori minimálbér 30%-áig).
- Az egyéni befizetések 30%-ával, max. évi 100 000 Ft-tal csökkentheted személyi jövedelemadó fizetési kötelezettségedet.
- A pénztárnál regisztrált közeli hozzátartozóid is igénybe vehetik a pénztár partnereinek szolgáltatásait.

Milyen szolgáltatásokat vehetsz igénybe egészségpénztári számlád terhére?

- Gyógyszerek és gyógyászati segédeszközök (pl. szemüveg) árának kifizetése,
- gyógy- és rekreációs üdülés támogatása,
- sportoláshoz kapcsolódó kiadások,
- sporteszközbérlés,
- életmódváltozást elősegítő szolgáltatások,
- fogyatékkal élők életvitelét elősegítő szolgáltatások, stb.

A nyújtott szolgáltatásoknak csak egy része vehető igénybe adómentesen, míg egyes – például életmódjavító – szolgáltatások adókötelesek. A pénztárak számos szolgáltatóval szerződést kötnek. Ezek jelentős része **kedvezményeket** is ad, ha náluk vásárolsz, és sokan elfogadják az egészségpénztári kártyát is.

Szempontok a pénztárválasztáshoz:

- Gondold át, hogy elsődlegesen **mire szeretnéd majd felhasználni** a pénztárban összegyűjtött pénzt.
- Ez alapján nézd át, hogy az egyes pénztárak **milyen szolgáltatókkal állnak kapcsolatban**.

A nyújtott szolgáltatásokról részletes tájékoztatást az egészségpénztáraknál kaphatsz, továbbá tájékozódhatsz a www.pszaf.hu/fogyasztoknak honlapon a pénztárak menüpontnál is.

3.4. Családalapítás

A családalapítás, gyermekvállalás felelőssége megváltoztatja a pénzhez való viszonyunkat. A gyerekes háztartások leggyakoribb kérdése az, hogy vajon képesek-e megteremteni egy olyan stabil anyagi bázist, amely a mindennapi kiadások előteremtése mellett hosszú távra tekintve a gyerekek jövőjéről való gondoskodást is lehetővé teszi. Ebben a helyzetben felértékelődnek a rugalmas és könnyen hozzáférhető megtakarítási lehetőségek, amelyek okos kombinációja magasabb hozammal is járhat.

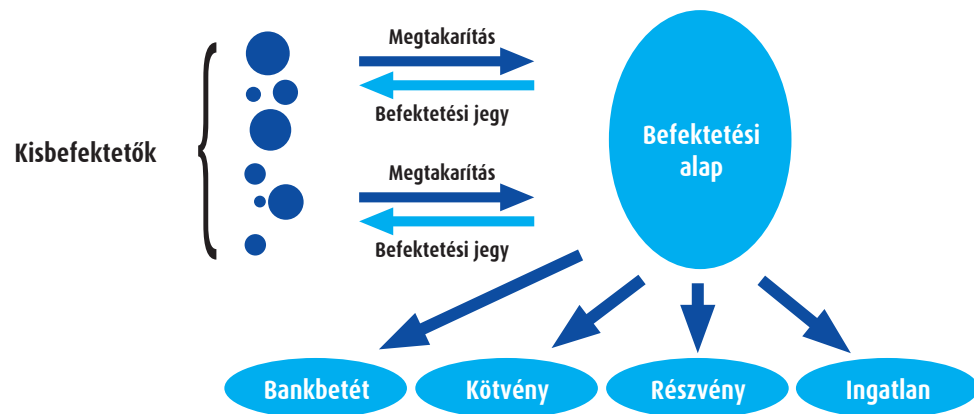
Befektetési alapok, befektetési jegyek

Ha összegyűjtött pénzedet hosszabb időszakra szeretnéd befektetni, vagy még nem tudod, hogy megtakarításaidra pontosan mikor lesz szükséged, jó megoldás lehet a befektetési jegyek választása. Tájékozódj azonban az egyes jegyek kockázatairól, típusairól, melyek nagymértékben eltérhetnek.

Hogyan működnek a befektetési alapok?

- A befektetési alap a **befektetők közös tulajdonában lévő vagyon**, ami a nagyobb méret miatt költséghatékonyan és a kockázatok megosztásával tud működni. A kevesebb pénzzel rendelkező kisbefektetők számára is a befektetési lehetőségek széles köre válik így elérhetővé.
- A befektetési alap befektetési jegyet bocsát ki, ennek megvásárlásával kerül a pénz az alapba.
- Ha pénzt fektetsz egy alapba, annak vagyona növekszik. Az alap vagyonából rád eső részt a befektetési jegyeid jelentik.
- Az összegyűjtött megtakarításokat – a befektetési alap jellegétől függően – bankbetétbe, állampapírba, részvénybe, ingatlanba stb. vagy ezek kombinációjába fektetik.
- Az egy befektetési jegyre jutó rész mutatja a jegy napi árfolyamát (ezt nevezik egy jegyre jutó nettó eszközértéknek is).
- Nyereség a befektetési jegy árfolyamának emelkedésével keletkezhet (ha befektetési jegyeidet magasabb árfolyamon adod el, mint amennyiért vetted).
- Gondold végig, hogy milyen időszakra akarsz befektetni és mekkora kockázatot szeretnél vállalni!

Milyen típusú befektetési alapok léteznek?

A befektetési alapok megkülönböztetésének legfontosabb szempontja az alap által folytatott befektetési politika, amely azt mutatja meg, hogy az alapban összegyűjtött megtakarítások milyen típusú és kockázatú eszközökbe kerülnek befektetésre. Ennek alapján az alábbi fő alaptípusok különböztethetők meg:

Alap típusa	Mibe fektet?
pénzpiaci (likviditási)	bankbetétek, 1 évet (3 hónapot) meg nem haladó hátralévő futamidejű állampapírok
kötvény	az alap jellegétől függően hazai és/vagy külföldi államkötvények, banki értékpapírok
részvény	az alap jellegétől függően hazai és/vagy külföldi részvények
vegyes	ebben részvények és kötvények egyaránt vegyesen szerepelhetnek
ingatlan	közvetlenül ingatlanbefektetéseket valósítanak meg, értékpapírokat kizárólag folyamatos fizetőképességük fenntartása (likviditás) céljából vásárolnak
speciális alapok	pl. más befektetési alapokba fektető, alapok alapja konstrukció, indexalapok (melyek lemásolják egyes tőkepiaci indexek összetételét)

Az alapok megkülönböztethetők az alábbi szempontok szerint is:

• Visszaválthatóság alapján

- o **nyílt végű alapok**, melyeknél a befektetési jegyek folyamatosan vásárolhatók, illetve visszaválthatók
- o **zárt végű alapok**, melyeknél a vásárlás nem folyamatos, hanem csak egy adott időszakban jegyzés útján lehetséges. Visszaváltásra csak a futamidő lejártával, az alap megszűntetésével kerülhet sor.

• A befektetések védelme alapján

- o **Garantált alapok:** a befektetési alap nevében eljáró befektetési alapkezelő a tőke megővására, illetve a hozamra vonatkozóan garanciát vállalhat (tőke-, illetve hozamgarancia). A hozamra vonatkozó garancia magában foglalja a tőke megővására vonatkozó garanciát is. Az alapkezelő vállalatát bankgarancia támasztja alá.
- o **Védett alapok:** A befektetési alap nevében eljáró befektetési alapkezelő a tőke megővására, illetve a hozamra vonatkozóan ígéretet tehet (tőke-, illetve hozamvédelem). A hozamra vonatkozó ígéret magában foglalja a tőke megővására vonatkozó ígéretet is, melyet az alapkezelő köteles megfelelő befektetési politikával alátámasztani.

Miért lehet jó választás?

- Egyszerűen, olcsón és a befektetési kockázatok megosztásával fektethetsz be.
- Rugalmasan alakítható a befektetés összege a befektetési jegyek vételével/visszaváltásával.
- Olyan pénz- és tőkepiacokat is elérhetsz, amelyek egyébként csak jelentős összeg befektetésével és magas költségek mellett lennének elérhetőek.
- A befektetés kezelését szakemberek végzik. Az alapkezelő a befektetések összetételét igyekszik úgy alakítani, hogy a kockázatok kezelése mellett az elérhető hozam minél magasabb legyen.
- A befektetési alapok **hozamai nyilvánosak**, a napilapokban és az alapkezelők honlapjain is hozzáférhetőek.

Figyelj arra, hogy...

- a befektetési jegyek árfolyama (az alap jellegétől függően) **napról napra**, akár jelentősebb mértékben is **ingadozhat** – vásárlás és visszaváltás előtt mindenképp tájékozódj az árfolyamról.
- az alapok jelentős része nemzetközi piacon fektet be. Ha olyan alapba fektetsz, amelynek befektetési politikájában meghatározó részt képviselnek a **külföldi devizában nyilvántartott befektetések**, számolnod kell a **forintárfolyam elmozdulásával** is.

Külön figyelmet érdemelnek azok a különleges alapok, amelyeket sokszor **exkluzív** vagy **egzotikus** alapoknak neveznek. Ezen alapok jellemzően egy **konkrét iparágban** (pl. gyógyszeripar, energiaszektor stb.) működő vállalkozásokba fektetnek be, illetve a befektetések **földrajzi koncentrációja** (pl. Ázsia, Latin-Amerika) is meghatározó lehet.

További részletes információk a www.bamosz.hu, valamint a www.pszaf.hu/fogyasztoknak honlapokon érhetők el.

Babakötvény

2006. január 1-jétől a magyar állam minden megszülető gyermek javára születésének évében meghatározott összegű támogatást biztosít, melynek célja a majdani fiatal felnőttek életkezdésének segítése. Babakötvényre minden 2005. december 31. után született, magyar állampolgárságú és magyarországi lakóhelyű gyermek jogosult.

Milyen elemekből épül fel a támogatási rendszer?

- **Alaptámogatás**, amely csak a születést követően, egyszeri alkalommal jár (összege 2010-ben 42 500 Ft).
- **Gyermekvédelmi támogatás** alacsonyabb családi jövedelem vagy átmeneti/tartós nevelésben lévő gyermek esetén a gyermek 7 és 14 éves korában.
- Amennyiben a szülő Start-számlát vezető pénzügyi szolgáltatót választ, vagy a Magyar Államkincstárnál vezetett Start-számlára fizet be, az éves befizetések után bizonyos összegű állami támogatás is jár, ösztönözve a szülői hozzájárulást (saját befizetéseket).
- **Az állami támogatás csak a gyermek 18. életévének betöltése után használható fel.**

A támogatás a termékkel foglalkozó pénzügyi szolgáltatóknál az ún. Start-számla nyitásával igényelhető.

Miért érdemes élni a lehetőséggel?

- A Start-számlára fizetett állami és saját befizetések utáni támogatások, valamint a számlán lévő összeg hozama mentes minden adótól, illetéktől és járuléktól.
- A Start-számlán lévő megtakarítás az Országos Betétbiztosítási Alap (OBA) által biztosított.

Amit a Start-számláról tudni érdemes:

- A számlát nemcsak a gyermek születésekor, hanem később is meg lehet nyitni. Ekkor a saját számla létrehozásáig a támogatási összeg a kincstári számlán marad, ami után a Magyar Államkincstár évente meghatározott mértékű hozamot ír jóvá.
- Ha a szülő később megnyitja a Start-számlát, az addig összegyűlt összeget erre átutalja, amely bankbetétbe, állampapírokba, valamint tőke- vagy hozamgarantált befektetési jegyekbe fektethető.
- Ha a szülő nem nyit Start-számlát, a gyermek 18 éves korában a kincstári számláról kapja meg az összeget, ami meghatározott célokra (pl. tanulmányok, otthonteremtés, pályakezdés, stb.) fordítható.

3.5. Aktív felnőttkor

Mire elérjük az aktív felnőttkort, már alaposabb ismereteink lehetnek a pénzügyi piacok működéséről, és saját viszonyunkról a megtakarításokhoz, befektetésekhez. Jó esetben rendelkezünk valamennyi tartalékkal, és célunk, hogy ennek minél magasabb hozama legyen, de ugyanakkor szeretnénk nyugodtan is aludni. A kockázatok csökkentésének legegyszerűbb módja, ha többféle befektetési formát választunk. Ez a „több lábon állás” ugyanis jelentősen mérsékelheti az egyedi eszközökben rejlő kockázatokat és hosszú távra is biztosíthatja a család anyagi stabilitását.

Megtakarítások hosszú távra

A hosszú távú megtakarítási lehetőségekben akkor érdemes gondolkodnod, ha már most tudod, hogy valamilyen későbbi jelentősebb kiadáshoz, eseményhez várhatóan legalább 5-10 éves előtakarékoskodásra lesz szükséged.

Miért érdemes hosszú lejáratú megtakarításban gondolkodnod?

- A rövid távon kockázatosabb termék hosszú távra történő befektetésével nagy valószínűséggel kiemelkedő hozamot érhetsz el.
- Már viszonylag kevés pénz rendszeres megtakarításával is nagyobb összeget gyűjthetsz össze.
- Egyes formáihoz adókedvezmény is kapcsolódik.

Típus	Kockázat	Mit érdemes tudni róla?	Mire figyelj?
Hagyományos életbiztosítás	Alacsony	- Pénzedhez előre meghatározott jövőbeni időpontban/esemény bekövetkeztekor jutsz hozzá. - A biztosító az előírások betartásával maga dönt, hogy mibe fekteti a pénzed. - Rendszeres díjfizetési kötelezettség.	- Alacsonyabb, előre meghatározott összeg. - A futamidő lejárta előtt várhatóan csak veszteséggel mondható fel. - Megtakarításodhoz a futamidő alatt nehezen férhetsz hozzá.
Befektetési egységhez kötött biztosítás (unit linked)	A befektetés összetételétől függően közepes vagy magas	- Biztosítási és befektetési forma ötvözte. - A biztosítás befektetési összetételét magad alakíthatod ki, ezen időközben módosíthatod is.	- A tőke és a hozam jellemzően nem garantált. - Magas költségek, díjak és jutalékok. - Az első néhány évben a pénzedhez csak veszteséggel férhetsz hozzá.
Részvények	Magas	- Magasabb hozam elérésére jellemzően hosszú távon van lehetőség. - Befektetéseid összetételét rugalmasan alakíthatod.	Folyamatos pénzügyi tájékozottságot igényel.

Amire érdemes figyelned a választásnál:

- Befektetéseidet oszd meg a kockázatosság és a hozzáférhetőség szempontjából!
- Mivel hosszú távú döntést hozol, mindig kérdezz rá, hogy milyen feltételekkel módosítható a szerződés!
- A befektetési egységhez kötött életbiztosítások összehasonlítását a TKM (Teljes Költségszámoló) segíti.

A döntéshez további hasznos információt a www.pszaf.hu/fogyasztoknak honlapon találsz!

Egy új lehetőség – a Tartós Befektetési Számla (TBSZ)

Értékpapírokban vagy lekötött betétben középtávra (3–5 év) elhelyezett megtakarításaid számára előnyös megoldást jelenthet a 2010 januárjától hozzáférhető Tartós Befektetési Számla (TBSZ). A szolgáltatást a hosszú távú megtakarítások ösztönzésére hívták életre, legfőbb előnye a hozzá kapcsolódó adókedvezmény.

Amit a TBSZ-ről tudni érdemes....

- Lényege, hogy a befektetésekre jelenleg vonatkozó 20%-os kamat-, árfolyamnyereség-, és osztalékadó mérsékelhető, ha ilyen számlán helyezed el megtakarításaidat és a számláról nem veszel ki pénzt a megnyitás évét követő 3–5 évig.

- TBSZ nyitására minden évben van lehetőség. A gyűjtőévben (0. évben) befizetett összeghez az ezt követő 3. év elteltével kedvezményes kamatadó mellett (10%), míg a gyűjtőévet követő 5. év elteltével kamatadómentesen férhetsz hozzá.

- A 3 vagy 5 éves befektetési időtáv ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a számlán elhelyezett pénzt ezen idő alatt nem forgathatod. A számlán elhelyezett befektetések összetételét bármikor módosíthatod a megnyitás napjától a számla megszüntetéséig.

- Az adott évi TBSZ-re befizetni (átutalni, átvezetni) csak a nyitás évében lehet (gyűjtőév), azonban minden évben új számla nyitható. A számla megnyitásához legalább 25 000 Ft szükséges.

- A számlára kizárólag forintot helyezhetsz el, és a számlán csak forintalapú befektetésekre, lekötésekre lehet megbízást adni.

- Fontos megjegyezned, hogy egy számlán belül nem keverhetők az értékpapírok és a bankbetétek, azaz egy TBSZ-számlán vagy betétekben, vagy értékpapírokban helyezheted el pénzedet. Ha úgy döntesz, hogy megtakarításaidat megosztod a két forma között, ezt két külön számla megnyitásával teheted meg.

- Ha a számlanyitás évét követő 3 éven belül mégis szükséged lenne a TBSZ-en elhelyezett pénzre, a kedvezményes adózást nem veheted igénybe, egyéb hátrány azonban nem ér. Ha felveszel a számlán elhelyezett pénzből, a teljes számla megszűnik – kivéve, ha az a számlanyitás évét követő 3. év végén történik.

3.6. Nyugdíjas évek

A nyugdíjas évek beköszöntével a pénzügyek terén az emberek többsége már nem napi izgalmakra és a bonyolultabb befektetésekkel járó kockázatok napi szintű kezelésére vágyik, hanem inkább az anyagiak terén is a stabilitást és a kiszámíthatóságot helyezi előtérbe. A pénzügyi szolgáltatók által kínált megtakarítási termékek közül több olyan is van, melyek minimális kockázat mellett biztos hozamot nyújtanak. Ilyenek a bankbetétek, állampapírok, illetve az ezekbe fektető alacsony kockázatú (likviditási, pénzpiaci) alapok befektetési jegyei.

4. Hova fordulhatsz panaszoddal?

Annak ellenére, hogy megfontolt és körültekintő döntést hozol pénzügyeiddel kapcsolatban, előfordulhat, hogy időközben mégis kifogásod támad a szolgáltatóval szemben. Ekkor az alábbi megoldások kínálkoznak:

- Panaszoddal **mindenekelőtt** az adott **pénzügyi szolgáltatóhoz** fordulj, mert itt **közvetlenül, egyszerűen** megtörténhet problémád orvoslása!
- Ha véleményed szerint a szolgáltató jogszerűtlenül, tisztességtelenül járt el, a **PSZÁF**-hoz és a **GVH**-hoz is fordulhatsz, a problémádat e-mailben és postai úton megküldött levélben is jelezheted. A címeiről és arról, hogy milyen panasszal melyik hatóságot érdemes megkeresned, részletes információt a www.pszaf.hu és www.gvh.hu oldalakon találsz.
- Egyéni jogsérelmed érvényesítéséhez lehetőség van **bíróági peres eljárás** kezdeményezésére, illetve **békéltető testület** előtt is rendezheted az ügyedet.

Layout, tördelészerkesztő: Bacsa Endre • Korrektor: Magyar Judit • Lapmenedzser: Rafael László
Kiadja a Pesti Est Kft., az Est Media Group tagja
Felelős kiadó: Bakos Bálint • Lapigazgató: Vismeg Krisztina • Felelős szerkesztő: Wittmann Viktória
• Kereskedelmi igazgató: Földes Ádám • Logisztikai vezető: Perlaky András • Hírdetési információ: Schmidt Richárd
Szerkesztőség: 1036 Budapest, Lajos u. 74–76. Tel.: 436-5000, fax: 436-5001. Levélcím: 1535 Bp., Pf. 914. E-mail: pestiest@emgmedia.hu • Nyomda: Révai Nyomda 1037 Budapest, Kunigunda útja 68. Tel.: 387-9500 Vezető: Lázár László • ISSN 1785-2315
• Megjelenik: 2010. december 2-án, 90 000 példányban • XIV. évfolyam, 93. különszám
• A kiadvány lezárásának ideje: 2010. november 15.

Amire minden megtakarítási döntésnél érdemes odafigyelned...

Összegzésként fogadj meg néhány egyszerű, de fontos jó tanácsot, mielőtt bármilyen pénzügyi szolgáltatást igénybe veszel:

- **Tájékozódj!**
- **Számolj!**
- **Kérj több helyről ajánlatot, és hasonlítsd össze azokat!**
- **Fontold meg őket!**
- **Válassz tudatosan!**
- **Változtass, ha nem vagy elégedett!**
- **Érdeklődj az ügynöködről**
(pl. milyen termékeket közvetít, milyen képzettséggel rendelkezik!)

Ne feledd, a döntés mindig a te kezeden van! Ahhoz viszont, hogy jól dönts, fontos, hogy független forrásokból tájékozódj, hogy össze tudd hasonlítani az egyes megtakarítási, befektetési termékeket, ajánlatokat. Ennek a kiadványnak a célja, hogy áttekintse az ehhez szükséges alapvető ismereteket, és felhívja a figyelmedet az előnyökre és veszélyekre egyaránt. Érdemes eltenni, biztosan jól jön, hiszen előbb-utóbb te is döntési helyzetbe kerülsz.

Hasznos linkek:

Gazdasági Versenyhivatal	www.gvh.hu , www.versenykultura.hu
Magyar Nemzeti Bank	www.mnb.hu , www.penziranytu.mnb.hu
Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete	www.pszaf.hu
Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal	www.afeh.hu
Államadósság Kezelő Központ	www.allampapir.hu
Befektetési Alapkezelők és Vagyonkezelők Magyarországi Szövetsége	www.bamosz.hu
Befektető-védelmi Alap	www.bva.hu
Diákhitel Központ	www.diakhitel.hu
Magyar Biztosítók Szövetsége	www.mabisz.hu
Országos Betétbiztosítási Alap	www.oba.hu
Országos Egészségbiztosítási Pénztár	www.oep.hu

Kiszolgált(atott) ügyfél?

TUDATOS

fogyasztóval
a hatásos versenyért!

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
VERSENYKULTÚRA KÖZPONT

**Vár az MNB
Látogatóközpont!**

Nyitva tartás:

H-P: 9.00–16.00

Cs: 9.00–18.00

További információk:

06 40 121212

www.lk.mnb.hu

A belépés díjtan.

**Ha többet akarsz
tudni a
pénzről...**